

על פי סעיף 35 בחוזר המנכ"ל נג/1 אסור לתלמידים ולמורים להשתתף בשעות הלימודים הן בהפגנות פוליטיות והן בהפגנות מכל סוג אחר, ובמיוחד אסור למנהל ולמורה לארגן הפגנה או לעמוד בראשה. ראה גם את החוזר המיוחד שכפול/19, התשנ"ו, בנושא.

האם בית ספר רשאי/צריך לעודד חניכים להשתתף בהפגנות?

מצד שני

בית ספר צריך להימנע מנקיטת עמדה פוליטית. בנוסף, הפגנות עשויות להידרדר לאלימות.

מצד אחד

השתתפות בהפגנות היא החינוך הכי טוב לאזרחות פעילה, אכפתית ומעורבת.

בעקבות הלחצים של שר הביטחון ברק ושר החוץ ליכרמן והחשש ממשבר קואליציוני, דוחה רה"מ את הדיון על הארכת תוקפו של חוק טל, המעניק פטור משירות בצה"ל לבחורי ישיבות. החוק מעורר המחלוקת, שגורר ביקורת במערכת הפוליטית וגם מצד גורמי הביטחון, היה אמור לעלות להצבעה בישיבת הממשלה ביום א'.

מתוך אתר nrg, 18.1.12

האם גיוס לצה"ל צריך להיות חובה?

מצד שני

הנטל של הקדשת שנתיים-שלוש מהחיים למען הגנת המדינה צריך להתחלק בין כולם.

מצד אחד

לא כולם מתאימים למסגרת כל-כך נוקשה. אפשר לתרום גם בדרכים אחרות.

במבט כללי, היהדות מתירה הפלה כאשר נשקפת סכנה לחייה של האם היולדת, שכן חייה של האם קודמים לחייו של העובר. במקרים אחרים קיימת מחלוקת בנוגע לחוקיות ההפלה ומובאים בחשבון שיקולים כמו משך ההיריון, נסיבות כניסתה של האישה להריון ושיקולים של השפעת הפסיקה על ערכי החברה. **החוק בישראל** - נכון ל-2007, מתיר ביצוע הפלה בתנאים הבאים: כאשר האישה צעירה מגיל 17 או מבוגרת מגיל 40, כאשר ההיריון נובע מיחסים שמחוץ לנישואים או מגילוי עריות או מאונס, כאשר נשקפת סכנה לחיי האם כתוצאה מההיריון וכאשר העובר סובל מפגמים חמורים. נהוג לאשר הפלות עד השבוע ה-24 של ההיריון.

האם מדינת ישראל צריכה להתיר הפלות במקרים נוספים?

מצד שני

הבחירה אם לעבור תהליך של היריון, לידה ואמהות צריכה להיות נתונה לכל אישה ולה בלבד.

מצד אחד

אין לנו זכות להחליט על הפסקת חיים בשום שלב שלהם.

בית הספר למדעים באשקלון אכן ממיין את תלמידיו, באמצעות מכון לשירותים פסיכולוגיים בעיר. עלוני המידע שבית הספר מפיץ מבשרים כי "התלמיד יעבור בחינה פסיכומטרית על-ידי מכון פסיכולוגי", ומעיד כי "ישנה חלוקה שווה של מתקבלים משכונות מבוססות ושכונות אחרות". האם מיון התלמידים חוקי? על-פי תקנות משרד החינוך התשובה שלילית. על-פי חוזר מנכ"ל אסור למיין את תלמידי הכיתות הנמוכות ואין למנוע קבלת תלמיד בגון הישגים לימודיים. גם בתי ספר בבעלות פרטית מחויבים לתקנות, ואם אינם עומדים בהן משרד החינוך מפחית מתקציבם. 2007, YNET

האם מותר לבית ספר למיין תלמידים?

מצד שני

כדי לספק תנאים אופטימאליים ללמידה בכיתות גדולות, חשוב שרמת הלמידה תהיה זהה ככל האפשר.

מצד אחד

כל מבחן מיון הוא פגיעה בעיקרון השוויון ולכן צריך לאסור מבחני מיון.

ביוני 2011 התפרסם דו"ח של הוועדה הבינלאומית למדיניות הסמים של האו"ם שקבע כי המלחמה בסמים נכשלה וקרא לגליליזציה של סמים המכונים "קלים". הסופר הפרואני, זוכה פרס הנובל, מריו ורגס יוסה צידד בקריאה זו: "משמעות חופש הפרט איננה יכולה להיות הזכות לעשות רק דברים טובים ומועילים, אלא גם דברים שאינם כאלה, בתנאי, כמובן, שלא יפגעו או יזיקו לאחרים. מן הראוי שהמדיניות הזאת, הננקטת כלפי צריכת הטבק והאלכוהול, תיושם גם על צריכת הסמים..."
מתוך: "הארץ", 15.6.2011

האם מדינת ישראל צריכה להתיר שימוש בסמים 'קלים'?

מצד שני

התרת סמים קלים תגדיל את אחוז בני הנוער המשתמשים ותהפוך למגיפה, כמו השימוש באלכוהול.

מצד אחד

הפגיעה של סמים קלים אינה חמורה יותר מזו של אלכוהול וזו צביעות להגביל אחד ולהתיר את השני.

ב-2005 נשרו 21 אלף תלמידים בכיתות ט' עד י"ב, רועיש. הלא סיליגב סידמולה ללכמ 4.8% 2.4 תמועל סיזוחא 5.9: תונבה רועישמ לופכ סידומילמ סירשונש סינבה אחוזים. מאחורי החלטת בית-הספר להנשיר תלמידים מרחפת פעמים רבות האמונה כי זו הדרך להבטיח שיעור זכאות גבוה של תעודת בגרות. המתמטיקה נראית פשוטה: התלמידים החלשים מסולקים מהדרך - והציון הממוצע של היתר עולה. "נלחמים בנשירה", אור קשתי. אתר nrg, 16.5.06

האם בית ספר צריך להנשיר תלמיד שלא יסיים בגרות?

מצד שני

לוותר על תלמיד שלא מסיים תעודת בגרות מעבירה מסר שציוני הבחינות חשובים מהתלמידים עצמם.

מצד אחד

תלמיד שלא יסיים בגרות עלול להפריע לתלמידים האחרים ובנוסף הישארות בבית הספר היא בזבזת זמן עבורו.

חוזר מנכ"ל: **האיסורים הקשורים בתעמולת בחירות כהגדרתה לעיל החלים על כלל עובדי ההוראה**: אסור לעובד הוראה לנהל תעמולת בחירות לטובת מפלגה או ארגון פוליטי-מפלגתי, בעצמו או על ידי גורם מטעמו, בתוך שטח המוסד החינוכי ו/או בקרב תלמידים של מוסד חינוך. כך גם לגבי הבעת אמירה פומבית שתוכנה מתייחס במישרין לעמדה קונקרטית של מפלגה או מועמד מסוים.

האם מותר למחנכים להביע דעות פוליטיות?

מצד שני

מחנכים נועדו לחנך ועל כן הם חייבים להביע את עמדותיהם. אי הבעת דעה הופכת את המחנך לדמות לא אמינה.

מצד אחד

הבעת דעה לכיוון כזה או אחר עלולה להשפיע על החניכים בשלב קריטי של גיבוש זהות. תפקידו של מחנך לפתוח את מגוון האפשרויות.

מקצועות בהם פסול בעל רישום פלילי מלעסוק: סוכן מכס, מתווך מקרקעין, קבלן, מהנדס רשות מקומית, סוכן ביטוח, נהג אוטובוס, נהג מונית, כבאי, רופא וטרינרי, דירקטור, עובד חינוך - במידה והורשע בעבירה שיש בה כדי לפגוע בבטחון המדינה או בעבירה שיש עמה קלון. מתוך רשימת מקצועות פסולים, אתר משרד המשפטים.

האם קהילה חינוכית יכולה לאפשר העסקת מורים עם עבר פלילי?

מצד שני

עובדי חינוך מהווים מודל עבור הילדים. העסקת אדם עם עבר פלילי פירושו לתת לגיטימציה לביצוע עבירות.

מצד אחד

חובתה של כל חברה, ודאי של מקום חינוכי, לקלוט חזרה לשורותיה אדם שחזר למוטב וכבר שילם את חובו לחברה.

מקומם של הורים במערכת החינוך הולך ומשתנה בעקביות אל עבר השקפה הרואה בהורים חלק מן הפתרון וגורסת כי יש בהחלט צורך לשתף את ההורים בתהליכי קבלת החלטות לשם ריפוי מערכת החינוך מתחלואיה. תמורה זו משקפת במידה רבה דבקות בערכים דמוקרטיים ואימוץ נורמות של מינהל תקין. בצרפת ההורים יכולים ליטול חלק בכל תהליכי קבלת החלטות במערכת החינוך. בעשור האחרון נקבע בחוק מעמדם של ההורים כשותפים המיוצגים במועצות כיתה, במועצות בתי-ספר, במישור המקומי ואף ב'מועצה העליונה'.

האם יש לאפשר להורים של חניכים להתערב בהחלטות הכפר?

מצד שני

התערבות ההורים פוגעת
בסמכות של צוות חינוכי
ובתהליך החינוכי שרואה תמונה
כוללת של כל החניכים.

מצד אחד

להורים יש זכות בסיסית לדאוג
לשלומם של ילדיהם, זכות זו
לא מתבטלת גם במהלך
תקופת התחנכותם בכפר.

חרף המצב הכלכלי, התלמידים לא מוותרים על נשפי סיום מפוארים: אולמות, לימוזינות, קוקטיילים, שמלות ערב. בשנים האחרונות החליטו מנהלי כל בתי הספר באזור להפקיד את מלאכת הפקת הנשפים בידי התלמידים בלבד, לרבות הצד הכספי, שהפך למשמעותי השנה יותר מתמיד. תלמידים רבים הודו, כי אין בידי הוריהם את המימון לבגדים, ובמספר בתי ספר התגייסו לעזרתם.

האם בתי הספר צריכים להרשות קיום נשפי סיום במימון פרטי?

מצד שני

מסיימים י"ב רק פעם בחיים
וכל דרך בה יבחרו התלמידים
לחגוג מבורכת

מצד אחד

נשפים זה עסק יקר. אם
המימון יוטל על הורי
התלמידים ייווצר מצב שרק
חלק מהתלמידים ישתתף

הנגישות הבלתי אמצעית של תלמידים לאתרי האינטרנט בתוך מוסדות החינוך ומחוצה להם מאפשרת גם שימוש מזיק באתרים. כך נחשפים בני נוער לתכנים מזיקים באתרי אלימות, אלימות מינית ופורנוגרפיה. חשיפה לאתרים אלה מסכנת אותם ופוגעת בהתפתחותם ובתפקודם. חוזר מנכ"ל: על בתי הספר המחברים את מערכת המחשוב שלהם לאינטרנט להבטיח חסימת אתרי סקס, פורנוגרפיה, אלימות וסמים; זאת כחלק מן ההסכם עם ספקי האינטרנט.

האם בית הספר צריך להפעיל חסימה על אתרי אינטרנט מסויימים?

מצד שני

צנזורה היא הגבלה לא
דמוקרטית על זכויות הפרט
וחופש הביטוי. ובנוסף, תמיד
ניתן לעקוף חסימות.

מצד אחד

חשוב מאד לצנזר. חסימת
אתרים תגן על בני הנוער מפני
השפעות שליליות

הצבת קונדומטים (מכוונות למכירת קונדומים) בבתי ספר וחלוקת קונדומים לתלמידים הן נושא שמעורר ויכוחים עזים בין המצדדים למתנגדים. כחלק מתוכניות ההסברה בנושא האיידס, משרד החינוך בישראל מתיר למנהלים ולצוות החינוכי להציב קונדומטים בבתי ספר, אחרי אישור ועד ההורים ומועצת התלמידים ואחרי הסברה בקרב התלמידים. מחקרים שנערכו בארה"ב על בתי ספר בהם הוצבו מכוונות, מראים שהתלמידים מקיימים פחות יחסי מין בהשוואה לתלמידי בתי ספר שלא נהוגה בהם יוזמה כזאת.

האם נכון להכניס מכוונות אוטומטיות המספקות אמצעי מניעה

למוסדות חינוך?

מצד שני

הכנסת מכוונות כמות כהרשאה לקיום יחסי מין בגיל צעיר. לא ראוי כי מוסד חינוכי יתמוך בכך, ודאי שלא באופן רשמי.

מצד אחד

הכנסת המכוונות תאפשר לחניכים לקיים מין מוגן ותעודד דיון חינוכי ופתוח בנושא.

המיצ"ב – "מדדי יעילות וצמיחה בית-ספרית" - כולל מבחני הישגים לתלמידים וסקרי אקלים וסביבה פדגוגית (המועברים למנהלים, למורים ולתלמידים). המערכת מיועדת לשמש את מנהלי בתי הספר ואת צוותי ההוראה ככלי לתכנון משאבים ולניצולם, כדי להביא למיצוי הפוטנציאל של תלמידיהם, לשפר את האקלים הפדגוגי ולייעל את מערך ההוראה בבית הספר. ברמה המערכתית המיצ"ב נועד לספק תמונה על רמת השליטה של תלמידי ישראל בתכנית הלימודים בארבעה מקצועות ליבה ולשמש את הגורמים המקצועיים במשרד החינוך בקביעת מדיניות-על. המיצ"ב מועבר בבתי הספר היסודיים ובחטיבות הביניים ובתי הספר לא אמורים להקדיש זמן להכנה אליו.

האם צריך להכין את התלמידים מראש למבחני המיצ"ב?

מצד שני

המבחן מאפשר לתלמידים ולביה"ס למצב את עצמם מול בתי ספר אחרים ולהראות "מה הם שווים".

מצד אחד

למידה אמיתית לא מתרחשת בהכנות ממוקדות למבחן שכל מטרתו היא "להיראות טוב" במדדים הבינלאומיים.

בעשורים הראשונים לא היו בפנימיות מפתחות אישיים לחדרים. המבנים הכלליים של הקבוצה היו ננעלים ומפתחות נמצאו בידי הצוות בלבד. בשנות ה-90 החלו חלק מהפנימיות וכפרי הנוער לחלק מפתחות אישיים לחדרי החניכים, בטענה כי חלוקת המפתחות האישיים מסייעת, בין היתר, להגנה על הרכוש הפרטי.

האם כל חניך צריך לקבל מפתח לחדר שלו?

מצד שני

החדר שייך לכל החניכים הגרים בו ומפתח פרטי יכול לגרום לחיכוכים ומריבות בין חברי החדר.

מצד אחד

פרטיות היא ערך חשוב וקיומו של מפתח לכל חניך מאפשר תחושת מוגנות.

מטרתה האידיאולוגית של עליית הנוער עם הקמתה הייתה הגשמת חזון הציונות על ידי עליית בני נוער והתיישבותם בארץ. התנועה הייתה מושתתת על שלושה עקרונות: עבודה, לימודים וחברה. בכל יום עבדו 4-5 שעות ולמדו 4 שעות. יתר הזמן הוקדש לפעילות חברתית, וזמן מועט בלבד לפנאי אישי. **עיקרון העבודה** התבטא בעיקר בעבודה חקלאית. החניכים ראו בכך מדד להתפתחותם. המחנכים ראו בעבודה כמחנכת ומשפיעה על התבססות הילד בקבוצה ובקיבוץ. חברי הקיבוץ ראו בכך אף תועלת כלכלית, ודרך לבחינה עד כמה התאקלמו הילדים בקיבוץ.

האם צריך לבטל את יום העבודה בכפר?

מצד שני

יום העבודה הוא מאפיין משמעותי בקהילה בה כולם מחויבים לשמירה וטיפוח סביבת החיים המשותפת, והוא דגל ערכי שמכין את החניכים לעתיד.

מצד אחד

לא כולם מתחברים לזה. זה בא על חשבון יום לימודים והרבה פעילויות חברתיות וגורם להרבה לוגיסטיקה מיותרת.

חבר שלך עבר רישיון על אופנוע. אתה יודע שהוא שותה הרבה אלכוהול גם לפני שהוא נוהג. ניסית לדבר איתו על זה אבל זה לא עזר. אתה בקשר טוב עם אבא שלו ומתלבט אם ללכת לספר לו כדי שהוא יפעל.

מצד שני

אלכוהול ונהיגה זה סכנת חיים גם לחבר וגם לאנשים שהוא עשוי לפגוע בהם. אעשה הכל כדי לעצור את זה.

מצד אחד

חבר שלך כבר אדם בוגר ומסוגל להחליט על עצמו. אבא שלו קשוח ואתה יודע שזה יפגע ביחסים ביניהם ואולי אפילו בבריאות של האבא.

מצד שני

אני מחויב לחבר שלי ולא רוצה שהוא יתבייש ליד כולם. בעל הבית גם ככה עושה הרבה כסף בפיצרייה הזו.

מצד אחד

אין לך רשות לתת הנחות. החנות לא שייכת לך. בעל הבית נתן בך אמון ואני לא מפר אותו.

אתה הולך בשכונה בערב ורואה זוג שמתווכח בקולי קולות, וזה מזדרזר לאלימות קשה.
הגבר משפיל את האשה ובוועט בה. איך תגיב?

מצד שני

אני מתערב. לא יכול להיות שגבר יכה
אשה ואני אתעלם. אני אנסה להתערב
פזית או שאתקשר למשטרה.

מצד אחד

הם זוג. אני לא יודע מה היה לפני כן.
אני לא מתערב בעניינים שלא שלי.
חוץ מזה אני פוחד.

יצאתם לבילוי עם חברים. חבר הכי טוב שלך הקפיד לא לשתות כי הוא הנהג. בטעות
עברתם באור אדום והאוטו צולם. חבר שלך על תנאי לפני שלילה וביקש ממך להצהיר
שאתה זה שנהגת ברכב ולא הוא.

מצד שני

זה שקר. לא אני נהגתי. זו עבירה על
החוק להצהיר הצהרה שקרית ואני לא
מוכן לעשות זאת, אפילו לא לחבר.

מצד אחד

אני רוצה לעזור לחבר. הוא באמת
השתדל ולא באמת התכוון לעבור
באדום. לי אין נקודות ואני יכול
להרשות לעצמי לספוג את הדוח.

